

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/108/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7824201181
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2024:7824201181.1

Uznesenie

Okresný súd Rožňava, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti W.: U., A.. XX.X.XXXX Y. T., A.. XX.X.XXXX, deti rodičov: matka W. S., A.. X.X.XXXX, W. A. X., P. XX a otec U. W., N.. XX.X.XXXX, na návrh Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje matke W. S., A.. X.X.XXXX, aby odovzdala mal. U. W.Ň., A.. XX.X.XXXX a mal. T. W., A.. XX.X.XXXX, dočasne do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Dobšiná, Nová 809, Dobšiná, najdlhšie po dobu šesť mesiacov odo dňa vykonateľnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava (ďalej len „navrhovateľ“), návrhom doručeným súdu dňa 30.5.2024 žiadal, aby Okresný súd Rožňava neodkladným opatrením nariadil matke, aby odovzdala maloleté deti do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Dobšiná.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloleté deti pochádzajú z mimomanželského vzťahu matky W. S., A.. XX.XX.XXXX a neb. U. W.. Rodičia ukončili spolužitie ešte v r. 2015, v r. 2017 boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky. Otec kontakt s deťmi prerušil a dňa XX.XX.XXXX zomrel. Maloleté deti už boli z osobnej starostlivosti matky odňaté spoločne s mal. P. S., A.. XX.XX.XXXX, ktorý pochádza zo súčasného vzťahu matky s P. S., A.. XX.XX.XXXX. Dôvodom bolo podozrenie zo spáchania trestného činu na mal. deťoch tým, že im mal P. S. fyzicky ubližovať, ale aj skutočnosť, že deti mali zanedbané základné potreby, osobnú hygienu, domácnosť, v ktorej rodina žila bola zanedbaná, deti spávali na rozbitej posteli, pričom sa prikrývali len špinavou dekou, v domácnosti nebol dostatok základných potravín. Počas umiestnenia detí v CDR Dobšiná najprv neodkladným opatrením sp. zn. 12P/120/2020 zo dňa 02.11.2020 a následne pobytovým výchovným opatrením na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov rozhodnutím sp. zn. 12P/120/2020 zo dňa 08.12.2020 sa rodičia zmobilizovali, so svojimi deťmi udržiavali kontakt a po uplynutí obdobia nariadeného výchovného opatrenia sa deti vrátili do ich starostlivosti. Deti boli v DCR Dobšiná umiestnené od 09.11.2020 do 13.07.2021. Rodina si aj naďalej vyžadovala podporu a pomoc, preto orgán SPODaSK pristúpil opakovane k vydaniu odporúčania rodiny do CDR za účelom realizácie opatrení SPODaSK A/T formou. Napriek tomu matka a jej partner zlyhávajú v starostlivosti a výchove detí.

3. Maloletá U. W. si povinnú školskú dochádzku plní na Základnej škole v Nižnej Slanej, kde je v školskom roku 2023/2024 žiačkou 3. ročníka. Jej školská dochádzka je nepravideľná, vykazuje neospravedlnené vyučovacie hodiny. Maloletá je na vyučovaní pasívna, pracuje pomalším tempom, je vzdorovitá. Doma sa na vyučovanie nepripravuje, nerobí si domáce úlohy. Jej vyučovacie výsledky sú priemerné. Jej oblečenie je často špinavé, hygiena je nedostatočná. V školskom prostredí sa dopustila drobných krádeží. Maloletý T. W. si povinnú školskú dochádzku plní na Základnej škole v Nižnej Slanej, kde je v školskom roku 2023/2024 žiakom 2. ročníka, plní si štvrtý rok povinnej

školskej dochádzky. Jeho školská dochádzka je nepravidelná, vykazuje neospravedlnené hodiny. Škola signalizuje aj výchovné problémy u maloletého T. v podobe nerešpektovania pravidiel, je drzý, arogantný a vulgárny voči spolužiakom aj voči pedagógom a v minulom školskom roku zaznamenali u neho aj sexuálne obťažovanie spolužiačky, ktorej matka podala vo veci trestné oznámenie. V škole odvráva, často odmieta plniť pokyny vyučujúcich. Okrem vyššie spomenutých problémov škola nám oznámila, že žiak chodí do školy neupravený, zavšivavený, špinavý a zápachajúci. Do školy pravidelne nosí plošnice a šváby. T. už niekoľkokrát poškodil majetok školy, zaznamenali u neho aj drobné krádeže v škole. Matka pre svoje deti nezabezpečuje každý deň desiatu a často sa stáva, že žiaci nemajú peniaze na autobus a preto chodia domov pešo bez sprievodu matky. Matka bola opakovane predvolaná do školy na pohovory, náprava nenastala. Spolužiaci mal. T. sa boja jeho záchvatov zúrivosti a agresivity, ich rodičia sa chodia do školy sťažovať a situáciu chcú riešiť spísaním petície na vylúčenie T. z triedy. Matka bola opakovane priestupkovo riešená Obecným úradom A. X. a bola jej uložená pokuta. Mal. U. a mal. T. naďalej každý mesiac vykazujú neospravedlnené vyučovacie hodiny.

4. Domácnosť, v ktorej rodina žije je bez prívodu vody. Hygiena domácnosti je zanedbaná. Matka sama uviedla, že výchovu mal. T. nezvláda, nerešpektuje ju. Matka nedokáže deťom zabezpečiť výchovne priaznivé prostredie. Má narušený vzťah so svojimi príbuznými, matkou aj sestrami. Okresný súd Rožňava uznesením sp. zn. 3T/127/2022 zo dňa 22.05.2024, právoplatným dňa 22.05.2024 rozhodol o tom, že W. S., matka detí, sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neosvedčila a trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov vykoná. Odsúdená bola pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže, nakoľko nezabezpečovala pravidelnú školskú dochádzku mal. U. a mal. T.. Nástup výkonu trestu má matka v priebehu niekoľkých dní, čím sa maloleté deti ocitnú bez starostlivosti zákonného zástupcu. Stará matka detí zo strany matky odmieta prevziať starostlivosť o svoje vnúčatá pre narušený vzťah s matkou a nemá k tomu vytvorené ani podmienky. Obýva len jednu menšiu miestnosť rodinného domu, druhú miestnosť užíva jej dcéra s 3 deťmi. Medzi deťmi je vytvorená silná súrodenecká väzba. Rovnako tak deti sú citovo naviazané na svoju matku. Druh matky si dokáže brigádnicke privyrobiť a zlepšiť finančnú situáciu rodiny, nakoľko matka je dlhodobo odkázaná na sociálne dávky, napriek tomu rodina nedokáže účelne využívať finančné prostriedky.

5. V minulosti nadobudli podozrenie zo zlého zaobchádzania s deťmi zo strany druhu matky, čo orgány činné v trestnom konaní preverovali, nepotvrdilo sa spáchanie trestného činu na deťoch, vec bolo možné prejednať ako priestupok. Okresný úrad v tejto veci nekonal priestupkovým konaním. Napriek tomu toto podozrenie stále pretrváva, poukazujú na to obyvatelia obce, ktorí však nechcú byť konfrontovaní. Matka navrhuje, aby po jej nástupe do výkonu trestu odňatia slobody okrem biologických detí zostali v starostlivosti jej druhu aj mal. U. a T., čo vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti by bolo pre nich rizikové. Zabezpečiť starostlivosť o štyri maloleté deti je pre muža samotného náročné a T. je výchovne ťažšie zvládnuteľný. Rodina aj doposiaľ zanedbávala potreby detí, bolo nevyhnutné ju podporovať a sprevádzať. Nástupom matky do výkonu trestu odňatia slobody deti stratia bezpečnú vzťahovú osobu. Mal. T. je v pedopsychiatrickej starostlivosti MUDr. Rosenbergerovej v Košiciach, pričom matka nie vždy dodržiava správne pokyny lekára a dávkovanie liekov. U mal. T. sa začínajú prejavovať poruchy správania nerešpektovaním autorít, drobnými krádežami, agresívnym správaním, pred nedávnom mal v škole záchvat zúrivosti. Obidve deti dlhodobo zanedbávajú povinnú školskú dochádzku a dosahujú slabé výchovno-vzdelávacie výsledky. Matka má narušený vzťah so svojimi príbuznými. Neusporiadané rodinné pomery negatívne vplyvajú na priaznivý vývin detí. Vo februári t.č. mala matka exekútorom zablokovaný účet a rodina bola odkázaná na potravinovú pomoc z Diecéznej charity Rožňava a od Rozvojového tímu v Nižnej Slanej, ktorý s rodinou tiež pracoval.

6. ÚPSVaR Rožňava vyhodnotil mieru ohrozenia maloletých detí ako vysokú, nástupom matky do výkonu trestu odňatia slobody sa ocitnú bez zákonného zástupcu. Ponechať deti v starostlivosti druhu matky by bolo pre deti rizikové, nakoľko máme podozrenie zo zlého zaobchádzania s deťmi, najmä s mal. T. z jeho strany. Najmä mal. T. potrebuje odbornú pomoc, je potrebné u neho rozvíjať sociálne žiaduce prejavy správania, nevyhnutná je spolupráca s pedopsychiatrom a správne podávanie liekov. Deti je potrebné viesť k vnútornej motivácii k plneniu školských povinností, aj keď príčiny ich nepravideľnej školskej dochádzky vidíme na strane ich matky, ktorá tomu neprikladá význam, absentuje spolupráca so školou. Rodina bola často vo finančnej tiesni, odkázaná na potravinovú pomoc, na sociálne dávky. Deti nemajú zabezpečené základné potreby, pravidelnú stravu, desiatu do školy, značne zanedbaná je aj osobná hygiena detí. Matka s druhom ohrozujú fyzický, psychický a sociálny vývin detí svojim spôsobom života, odchodom matky z domácnosti sa situácia ešte zhorší. Pre ich ďalší vývin je nevyhnutné ich počas

výkonu trestu odňatia slobody matky umiestniť do bezpečného, stabilného a výchovne priaznivejšieho prostredia. Nástupom matky do výkonu trestu odňatia slobody sa tak deti ocitnú bez zákonného zástupcu. Náhradná osobná starostlivosť je však nereálna, príbuzní matky odmietajú zabezpečovať starostlivosť o deti, dôvodom je narušený vzájomný vzťah a tiež problémové správanie mal. T.. V záujme ďalšieho fyzického, psychického a sociálneho vývinu mal. detí W. je ich umiestnenie v ústavnej starostlivosti.

7. Podľa § 367 ods. 1 až 6 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“)

- (1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.
- (2) Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.
- (3) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.
- (4) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.
- (5) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.
- (6) Ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu.

8. Nevyhnutným predpokladom neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnúť. Pri nariadení neodkladného opatrenia a vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloletých je prioritný záujem dieťaťa.

9. Na základe vyššie uvedeného zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia veci, súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Matka bola právoplatne odsúdená pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže, nakoľko nezabezpečovala pravidelnú školskú dochádzku detí. Nástup do výkonu trestu má matka v priebehu niekoľkých dní, čím sa maloleté deti ocitnú bez starostlivosti zákonného zástupcu. V starostlivosti matky nemali deti zabezpečené základné potreby, pravidelnú stravu, desiatu do školy, značne zanedbaná je aj osobná hygiena detí. V školskom prostredí pretrvávajú zanedbávanie školskej dochádzky. Oblečenie detí je často špinavé, hygiena je nedostatočná. Deti vykazujú neospravedlnené vyučovacie hodiny. Maloletá sa v školskom prostredí dopustila drobných krádeží. U maloletého sú prítomné výchovné problémy v podobe nerešpektovania pravidiel, je drzý, arogantný a vulgárny voči spolužiakom aj voči pedagógom a v minulom školskom roku zaznamenali u neho aj sexuálne obťažovanie spolužiačky. Matka sa nezaujíma o výchovno-vzdelávacie výsledky detí. Mal. T. je v pedopsychiatrickej starostlivosti MUDr. Rosenbergerovej v Košiciach, pričom matka nie vždy dodržiava správne pokyny lekára a dávkovanie liekov. Náhradná osobná starostlivosť neprihádza v úvahu, príbuzní matky odmietajú zabezpečovať starostlivosť o deti. Dôvodom je narušený vzájomný vzťah a tiež problémové správanie mal. T.. Ponechať deti v starostlivosti druhej matky by bolo pre deti rizikové. Najmä mal. T. potrebuje odbornú pomoc, je potrebné u neho rozvíjať sociálne žiaduce prejavy správania, nevyhnutná je spolupráca s pedopsychiatrom a správne podávanie liekov, čo matka zanedbávala. Pre ich ďalší vývin je nevyhnutné ich počas výkonu trestu odňatia slobody matky umiestniť do bezpečného, stabilného a výchovne priaznivejšieho prostredia. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) .

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).